

til her fra Folketingets Side at sige: Med den Mand kan der ikke mere finde nogen Forhandling Sted; det kan ikke nytte, at vi sidde og lave Love sammen med et saadant Ministerium; thi vi vide jo ikke, om Ministeriet ikke otte Dage efter, at vi ere rejste hjem, kuldkaster det og gør, hvad det selv lyster. Det er nu ikke sket, og det vidner om, at Flertallet her i Folketinget er et overordentlig godmodigt, for ikke at sige skikkeligt Parti. Jeg tror ikke, at der eksisterer et saa skikkeligt Flertal, noget Sted i nogen parlamentarisk Forsamling som her i Danmark. Men Venstre har altsaa ikket villet gaa den Vej at nægte Forhandling med Ministeriet, skønt det havde været i sin fulde og gode Ret til at gøre det. Jeg ved nu ikke, hvad Grunden dertil kan have været, og om det er af lutter Godmodighed og Skikkelighed, at Venstre ikke har villet gøre det, men der havde, som sagt, været god Grund til at stille sig paa den Maade. Venstre har derimod fulgt en anden Fremgangsmaade, idet det har nedsat de forlangte Bevillinger, men dog, maa jeg sige, overordentlig moderat og beskedent, saa at det, der tilbydes Ministeriet paa det militære Omraade, efter min Overbevisning er en meget rigelig og rundelig Finanslov. Jeg har som Mindretal ikke været i Stand til at følge Flertallet, idet det forekommer mig, at det, som Flertallet ønsker bevilget, er alt for meget. Jeg har som Mindretal tilladt mig at foreslaa en Række yderligere Nedsættelser, der paa § 22 i alt andrage et Beløb af 322,000 Kr. og paa § 26 668,000 Kr., i alt andrage de Nedsættelser, som fra Socialdemokratiets Side foreslaas, et Beløb paa 990,000 Kr. Tilbage bliver der endda over 10 Mill. Kr. Hvis nu nogen vilde spørge mig, om dette er, hvad vi ønske at ofre paa Militærvæsenet her i Landet, vil jeg absolut sige nej; det forekommer os, at endog disse 10 Mill. Kr. er en alt for betydelig Sum, at vi skulle betydelig længere ned endnu. Forholdet er imidlertid desværre det, at man ikke kan nedsætte disse Bevillinger saa stærkt, som man kunde ønske, idet de allerfleste af dem ere bundne til bestaaende Love, og Socialdemokratiet lige saa fuldt, som de andre Partier respekterer disse Love; saa længe vi have disse Love, kunne vi altsaa ikke komme saa langt ned med Militærbevilgingerne, som vi burde. Jeg kan derfor fuldt ud slutte mig til det Ønske, som den ærede Ordfører udtalte, at vi snart her i Rigsdagen kunne optage til Forhandling en Omordning af vor Hærlov, saa at vi

muligvis herigennem kunne faa en Omorganisation af vort Hærvæsen og muligvis derigennem naa til betydeligere Nedsættelser i vore militære Udgifter. Det forekommer mig, at dette hører med til Højres Program. Naar man ved det sidste Folketingsvalg spurgte en Højremand om hans Stilling over for Militærvæsenet, gav han altid, saa vidt jeg hørte, et undvigende Svar og sagde: vi ville have nedsat en Kommission. Det var Højres Program til Valgene i Foraaret, da raabte de allesammen, at de ville have nedsat en Kommission; det nuværende Militærvæsen var der ingen Højremand, der vilde forsvare, men derimod ønskede de nedsat en Kommission, saaledes at alle disse Forhold kunde optages til fornyet Forhandling og Overvejelse. Og jeg maa sige, at jeg kan slutte mig hertil; hvis det kunde lykkes os gennem Nedsættelse af en Kommission at naa til en ny Hærorrdning, men vel at mærke til en Hærorrdning, hvorved vore Militærudgifter bleve meget betydelig indskrænkede, saa skulde jeg heller ikke have noget derimod.

Jeg kunde have Lyst til at gøre et Par Bemærkninger til den Rørdamske Affære, der blev fremdragen af den ærede Ordfører. Vi hørte jo af det Brev, som blev oplæst, at Løjtnant Rørdam beklager, at han kun var bevæbnet med sin Ridepisk; havde han derimod haft sin Sabel, vilde Stillingen være en ganske anden, saa vilde han rimeligvis have givet sig til at slaa løs og ikke have undset sig ved at hugge den Mand ned, som han mente havde fornærmet ham. Vi se, at den Aand, som gaar igennem dette Brev, er den samme Aand, som raader i den preussiske Hær, hvor man af og til hører, at Officerer, Militærpersoner ligefrem nedskyde civile Folk, naar de komme dem i Vejen. Det forekommer mig, at denne Aand vidner om en saadan Raahed, at man i høj Grad maa beklage, at den er herskende inden for Hæren og inden for Officersstanden. Der er en Side ved denne Sag, som jeg synes burde drages frem. Denne Sag blev jo fremdragen her i Folketinget ved Finanslovens første Behandling og blev da stærkt paataalt fra adskillige Medlemmers Side, men samtidig med at dette skete, blev Løjtnant Rørdam forfremmet fra Sekondløjtnant til Premierløjtnant, altsaa samtidig med, at man her i Folketinget udtalte en stærk Misbilligelse af den Optræden, daværende Sekondløjtnant Rørdam havde vist, samtidig dermed forfremmede hans øverste Chef, Krigsmini-